

меродавног материјалног права учињеног од стране редовних судова“, или када утврди да је „повреда закона учињена, на тако груб начин да је његова примена у супротности са циљем и сврхом због којег је закон донесен“, или када је примењен закон „који очигледно није требало применити“, или кад оцени да је судско тумачење закона у конкретном случају „довело до резултата којег ни законодавац у вршењу своје функције не би био овлашћен прописати“, или да се „оспорена пресуда темељи на нестручном расуђивању услед чега се на груб начин повређују начела једнакости и праведности“ и друго Наведене повреде се према устаљеној пракси уставних судова Србије, Хрватске, Црне Горе и БиХ утврђују као „повреда уставног начела једнакости“, односно „права на правично суђење“ или на „једнаку заштиту права“. Надаље, увидом у поједине одлуке наведених уставних судова, па и УС Немачке (BVerfGE 18, 85), може се закључити да су уставни судови делали, тј. утврђивали да „појединачна одлука нема упориште у меродавном пропису“, „да је одлучивање у спорној одлуци извршено на основу очите и грубе грешке у избору меродавног права“, да је судска одлука „донета у супротности са уобичајеном судском праксом редовних судова“, а „лишена је било којег објективног и разумног упоришта и разборитог образложења“. Такве судске одлуке су касиране јер су по оцени ових судова излазиле изван уставних стандарда „правичног суђења“. Отуда је јако важно, да у сваком конкретном предмету бива видно да ли је делање уставног суда усмерено ка очувању основних уставних вредности (као што су људска права) и упућивању судова као надлежних органа на пут устава, или је уставни суд својим делањем „заменио“ органе судске власти у вршењу њихових примарних надлежности одређених уставом. Будући, да ова последња могућност реално постоји, те да су одлуке уставних судова општеобавезне и коначне, стално је отворено питање шта чинити у ситуацији кад уставни судови пређу у домен суђења (без обзира на то што таква поступања уставних судова могу бити само изузетна и што тиме уставни судови често пружају заштиту коју је требало да пруже редовни судови). У бројним одлукама уставних судова, видан је њихов ентузијазам да се до краја заштити право сваког лица на „закониту“, „правичну“ одлуку и да се обезбеди „једнако поступање редовних судова“, односно „једнака примена права“. У почетку је оваква пракса имала добрих страна, али она истовремено носи велики ризик да се пређу границе овлашћења уставног суда и да се доведе у питање уставом успостављен однос уставног суда и врховног (касационог) суда и поремети њихова уставна надлежност. Доктрина, која се исказује кроз коментаре праксе уставних судова, ову брану садржински одређује као обавезу суда да се самоограничава (И. Крбек, Ј. Ђорђевић), тј. да „скрупулозно пази да остане у оквиру своје функције“ (М. Шуковић), те да је уставни суд тај који мора доследно да поштује основну премису начела поделе функција „свако у својој